

## URGELL

L'increment del 4,6 % del VAB de l'Urgell el 2024, sumat als augments 2021-23 (del 7,7 %) ha permès que el VAB generat el darrer exercici se situés ja per sobre el del 2019 (un 0,2 %). La forta alça del 2024 expressà el creixement dels serveis (4,5 %), el principal sector de la comarca amb vora el 58 % del VAB, mentre la indústria augmentava de forma important (4,3 %), la construcció queia (-0,2 %) i el primari creixia d'un 13,6 %. Malgrat el dinamisme en termes de VAB, s'observà un augment moderat de l'afiliació (1,8 %) pels increments de Tàrraga (3,2 %), Agramunt (1,8 %) i Bellpuig (0,8 %), mentre la resta de municipis la reduïa d'un -1,5 %. Amb això, els 14,3 mil afiliats superen en un 9,0 % als registrats del 2019.

El destacat augment del terciari el 2024 expressà l'ascens tant dels serveis privats (4,5 %) com dels col·lectius (4,6 %). El creixement dels primers reflectí el bon comportament dels personals que, amb una aportació propera al 58 % del VAB terciari, creixeren d'un elevat 5,5 %, als que cal sumar els augments la resta de serveis privats (1,0 %). En el mercat de treball, l'augment del 2,4 % dels afiliats al terciari el 2024 va reflectir l'ascens del 6,4 % en els serveis col·lectius, de l'1,3 % en els privats personals i la caiguda (-

0,1 %) a la resta dels privats, situant en els 8,6 milers els afiliats als serveis a l'Urgell<sup>161</sup>, un 13,5 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, a l'augment nul les branques d'energia, aigua i reciclatge, s'hi va contraposar el creixement del 4,8 % de les manufactures, empentades pel material de transport (12,9 %) i les indústries alimentàries (3,3 %), mentre queien la metal·lúrgia i els productes metàl·lics (-1,4 %). Aquesta dinàmica productiva es va reflectir en un avenç de l'1,8 % de l'afiliació al sector, situant els 4 mil afiliats del 2024 un 7,0 % per sobre els registrats del 2019.

A la construcció, el descens del VAB el 2024 (-0,2 %) s'explica per les caigudes de les branques d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (-0,9 %) i obra civil (-3,6 %), parcialment compensades per la millora a l'edificació i promoció immobiliària (1,5 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 55 habitatges iniciats van ja superar els 23 del 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució amb una davallada del -0,8 %. Finalment, el VAB del primari va avançar amb força empentat per la ramaderia (1,1 %) i, en particular, per l'agricultura (28,6 %).<sup>162</sup>

161: Pel que fa als serveis privats, l'afiliació el 2024 a l'Urgell va créixer a l'hostaleria (4,1 %) i als transports i emmagatzematge (3,7 %), mentre que al comerç a l'engròs i al detall mostrà un -0,5 % i un -1,8 % a les activitats professionals, científiques i administratives.

162: A l'Urgell, el creixement del VAB de l'agricultura reflectí tant els baixos nivells assolits el 2023 (del -41,7 % sobre el 2022), reflex dels

efectes de la sequera i l'augment dels preus dels inputs, amb reduccions del -59 % pel blat i del -22 % per la poma. Sobre aquesta distribució del 2023, i atesa la manca d'informació de les produccions comarcals, s'apliquen els forts augments de les produccions a la demarcació de Lleida el 2024 (un augment del 65,9 % de la producció de blat i del 12,6 % de la poma).

**CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'URGELL. 2019-2024**

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

|                                                      | Pesos VAB<br>2023 | Canvi 2024<br>VAB real | Contribució | Canvi<br>2024<br>Afiliació | Canvi<br>2019-2024<br>VAB real | Afiliació   |
|------------------------------------------------------|-------------------|------------------------|-------------|----------------------------|--------------------------------|-------------|
|                                                      | 1                 | 2                      | 3=1*2/100   | 4                          | 5                              | 6           |
| <b>A. Grans sectors</b>                              |                   |                        |             |                            |                                |             |
| Primari                                              | 4,1               | 13,6                   | 0,6         | -0,3                       | -32,7                          | -8,2        |
| Indústria                                            | 32,7              | 4,3                    | 1,4         | 1,8                        | -5,1                           | 7,0         |
| Construcció                                          | 5,5               | -0,2                   | 0,0         | -0,8                       | -18,6                          | -0,4        |
| Serveis (privats i col·lectius)                      | 57,7              | 4,5                    | 2,6         | 2,4                        | 8,5                            | 13,5        |
| <b>Total</b>                                         | <b>100</b>        | <b>4,6</b>             | <b>4,6</b>  | <b>1,8</b>                 | <b>0,2</b>                     | <b>9,0</b>  |
| <b>B. Detall principals branques productives</b>     |                   |                        |             |                            |                                |             |
| <b>Agricultura</b>                                   | <b>45,8</b>       | <b>28,6</b>            | <b>13,1</b> | <b>---</b>                 | <b>-53,8</b>                   | <b>---</b>  |
| Cereals                                              | 15,9              | 77,0                   | 12,2        | ---                        | -64,9                          | ---         |
| Fruita fresca                                        | 10,2              | -12,4                  | -1,3        | ---                        | -38,1                          | ---         |
| Plantes i flors                                      | 6,0               | -0,6                   | 0,0         | ---                        | -8,7                           | ---         |
| <b>Ramaderia</b>                                     | <b>53,6</b>       | <b>1,1</b>             | <b>0,6</b>  | <b>---</b>                 | <b>-11,4</b>                   | <b>---</b>  |
| Aviram                                               | 35,4              | 4,1                    | 1,5         | ---                        | 23,5                           | ---         |
| Porquí                                               | 12,8              | 1,5                    | 0,2         | ---                        | -60,6                          | ---         |
| <b>Forestal i aquícola</b>                           | <b>0,5</b>        | <b>-6,0</b>            | <b>0,0</b>  | <b>---</b>                 | <b>-18,5</b>                   | <b>---</b>  |
| <b>Pesca marítima</b>                                | <b>0,0</b>        | <b>0,0</b>             | <b>0,0</b>  | <b>---</b>                 | <b>0,0</b>                     | <b>---</b>  |
| <b>1. Total primari</b>                              | <b>100</b>        | <b>13,6</b>            | <b>13,6</b> | <b>-0,3</b>                | <b>-32,7</b>                   | <b>-8,2</b> |
| <b>Indústries manufactureres</b>                     | <b>88,3</b>       | <b>4,8</b>             | <b>4,3</b>  | <b>1,4</b>                 | <b>1,1</b>                     | <b>5,5</b>  |
| Alimentació, begudes i tabac                         | 26,2              | 3,3                    | 0,9         | -2,0                       | 2,6                            | -1,7        |
| Material de transport                                | 19,0              | 12,9                   | 2,5         | 17,8                       | -16,8                          | 57,8        |
| Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics       | 11,0              | -1,4                   | -0,2        | -2,3                       | 6,5                            | 11,1        |
| Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats | 8,8               | 4,4                    | 0,4         | 5,8                        | 5,9                            | 12,6        |
| Cautxú i matèries plàstiques                         | 7,2               | 7,4                    | 0,5         | 0,9                        | -2,8                           | -16,7       |
| <b>Energia, aigua i gas</b>                          | <b>11,7</b>       | <b>0,0</b>             | <b>0,0</b>  | <b>5,8</b>                 | <b>-42,9</b>                   | <b>24,8</b> |
| <b>2. Total indústria i energia</b>                  | <b>100</b>        | <b>4,3</b>             | <b>4,3</b>  | <b>1,8</b>                 | <b>-5,1</b>                    | <b>7,0</b>  |
| Edificació i promoció immobiliària                   | 37,5              | 1,5                    | 0,5         | 1,8                        | -12,0                          | 1,3         |
| Instal·lació, acabats i altres                       | 55,9              | -0,9                   | -0,5        | -0,8                       | -22,9                          | 0,4         |
| Obra civil                                           | 6,6               | -3,6                   | -0,2        | -18,2                      | -14,3                          | -20,0       |
| <b>3. Total construcció</b>                          | <b>100</b>        | <b>-0,2</b>            | <b>-0,2</b> | <b>-0,8</b>                | <b>-18,6</b>                   | <b>-0,4</b> |
| Comerç                                               | 28,8              | 1,8                    | 0,5         | -0,5                       | -1,1                           | 1,9         |
| Immobiliàries                                        | 12,1              | 14,1                   | 1,7         | 10,2                       | 28,4                           | 40,1        |
| Profes. cient. admin.                                | 11,2              | -0,1                   | 0,0         | -1,8                       | 12,5                           | 22,9        |
| Transport i emmagatzematge                           | 7,2               | 9,3                    | 0,7         | 3,7                        | 17,7                           | 29,2        |
| Hostaleria                                           | 5,5               | 3,6                    | 0,2         | 4,1                        | 12,5                           | 14,5        |
| <b>Total serveis privats</b>                         | <b>74,9</b>       | <b>4,5</b>             | <b>3,4</b>  | <b>1,0</b>                 | <b>12,5</b>                    | <b>11,6</b> |
| <i>Promemòria</i>                                    |                   |                        |             |                            |                                |             |
| <i>Serveis personals</i>                             | 57,5              | 5,5                    | 3,2         | 1,3                        | 11,1                           | 8,7         |
| <i>Reste privats</i>                                 | 17,3              | 1,0                    | 0,2         | -0,1                       | 16,7                           | 25,5        |
| Administració pública                                | 7,7               | 6,9                    | 0,5         | 3,5                        | -6,3                           | 17,4        |
| Educació                                             | 6,8               | 8,0                    | 0,5         | 15,8                       | 28,6                           | 57,9        |
| Sanitat i serveis socials                            | 10,6              | 0,8                    | 0,1         | 1,7                        | -16,0                          | 0,0         |
| <b>Total serveis col·lectius</b>                     | <b>25,1</b>       | <b>4,6</b>             | <b>1,2</b>  | <b>6,4</b>                 | <b>-1,0</b>                    | <b>19,5</b> |
| <b>4. Total serveis (privats i col·lectius)</b>      | <b>100</b>        | <b>4,5</b>             | <b>4,5</b>  | <b>2,4</b>                 | <b>8,5</b>                     | <b>13,5</b> |

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'Idescat